

יום א', כ"ג בשבט תשס"ז (11 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב ושבוע שמח!

סיפורנו על תולדות ר' דוב דוד פלמן, "**התיישבות יחיד**", המלוקט כאמור מהספר "זכרונות ארץ-ישראל", מסתיים בנימה טראגית:

"**אבל לא זכה** ר' דוב דוד להאריך ימים על האדמה אשר כה אהב. הוא זרע, נטע ובנה, אך לא זכה לראות את גמר בניינו. ביום תמוז לוהט של שנת תרמ"ד, בעמדו עם מעדרו בין שתילי פרדסו, נפגע ממכת שמש וצנח על מקומו. הרופא היחידי שהיה אז ביפו, היהודי המומר ד"ר אוכלר, טעה בהבחנת המחלה והלעיט את החולה בסמי חנין, שהם תרופה נגד קדחת וסכנה לחולה מכת שמש. לאחר ימים אחדים, ב-ח' בתמוז, נפטר ר' דוב דוד, מבלי להוציא אף את שנתו הראשונה בארץ."

שמה נחשוב שזהו סוף הסיפור, משפחתו המשיכה את דרכו בבניית הארץ:

רחוב "חלוצת הפרדסנות"

תחילתו של רחוב 'חלוצת הפרדסנות', שנמצא בשכונת קרול בפתח-תקוה - ברח' בר-כוכבא וסופו ברח' פינסקה. ע"ש **שרה איטה פלמן**. בצדק מכנים אותה "החלוצה", נטעה את הפרדס הראשון בארץ-ישראל ליד הכפר סומיל. טפחה במו ידיה את העצים שבעלה המנוח ר' **דוב דוד פלמן** נטעם. שמרה על הנחלה ועל הגחלת אשר היתה להיות שלהבת אורים לדורות. בשנת 1936 בשנת ה-83 לחייה, נפטרה.

[http://www.rishonim.org.il/petach-tikva/Info/site_show.aspx?id=451]

בין 66 המייסדים של "העיר העברית הראשונה" - **תל-אביב**, היו שתי משפחות פלמן, שלא היו קרובות זו לזו אלא רק קירבת שכנות מקרית (ברחוב יהודה הלוי), ואפילו לא ביטאו את שמותיהן באותה צורה.

חייקל פלמן היה כובען שקנה את מגרשו של אליהו אהרן כהנא. **נחמן פלמן** היה בנם של **שרה איטה ודב דוד פלמן**, מחלוצי הפרדסנות. נולד במזריץ' שבפולין ב-1876 ועלה ארצה עם הוריו ב-1883. בני המשפחה התיישבו בכפר סומיל, שהיה אז רחוק מכל יישוב יהודי, ועיבדו פרדס ומשק. האב מת כעבור חצי שנה ממכת-שמש והאם המשיכה לשאת בנטל (זכתה לתואר 'אם הפרדסנות העברית').

ב-1892 עבר נחמן לפתח-תקוה ועבד כמדריך לנטיעת הפרדס הראשון שם (כך מספרים צאצאיו). ב-1903 היה סוכן של אגודת הכורמים והיקבים ביפו ובסביבה. כן ייצא יינות לאירופה, אמריקה ואפריקה. פתח עם אחיו בית-מסחר ליינות ביפו, ואילו בשלוש השנים הראשונות לייסוד **אחוזת-בית** עבד כמנהל מסחרי של בית-החרושת למכונות ומתכת של שטיין. ב-1909 נתמנה לנציג חברת 'ואקום אויל קומפאני', לשיווק נפט ושמונים בארץ. באותה שנה החל לבנות את ביתו ברחוב הרצל פינת יהודה הלוי. כעבור שנים אחדות מכר את הבית לבעל הכרמים **בארסקי** וחזר עם משפחתו ל**שכונת-אחווה**. בגלגולו הבא היה הבית למשכנו של **בנק אפ"ק**, וכיום מתנשא במקום הבניין הגבוה של ההנהלה הראשית של **בנק לאומי לישראל**.

ב-1921 היה ממייסדי **המרכז המסחרי**. נפטר ב-1955, חמש שנים לאחר מות רעייתו מיכל לבית שלאנק.

[<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=12794>]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל